

SESIUNEA INTERNAȚIONALĂ A
MUZEULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE
CONSTANȚA

PONTICA 2015

PROGRAM

6 oct Marți 11.00	<i>Aula „Adrian Rădulescu”</i> ❖ Deschiderea oficială a Sesiunii Științifice Internaționale PONTICA 2015					
13.00	<i>Sala „Ovidiana”</i> ❖ Vernisajul expoziției: <i>Memento arheologic dobrogean</i>					
Comunicări pe secții						
	Sala 1 <i>Preistorie</i>	Sala 2 <i>„Mircea cel Bătrân”</i>	Sala 3 <i>„Tezur. Colecție sticlă”</i>	Sala 4 <i>„Administrație”</i>	Sala 5 <i>Aula „Adrian Rădulescu”</i>	Sala 6 <i>„Ovidiana”</i>
6 oct. Marți 16.00 20.00	Preistorie	Masa rotundă <i>Arheologie preventivă în Dobrogea</i>	Medievală	Numismatică		Modernă-Contemporană
7 oct. Miercuri 9.00 13.30	Preistorie	Greco - romană			Numismatică	Modernă-Contemporană
7 oct. Miercuri 16.00 19.00		Greco - romană				Modernă-Contemporană

6 - 7 octombrie
2015

Marti, 6 octombrie 2015
Aula „Adrian Rădulescu”
Orele: 11.00– 13.00

Deschiderea oficială
a Sesiunii Științifice Internaționale

PONTICA 2015

- Alocuțiuni oficiale

- Emilian Popescu

Primele semne ale creștinismului. Apariția lor în istorie.

- Virgil Mihăilescu Bîrliba

Jocuri și jucători în Barbaricum.

- Constantin C. Petolescu

Zikidiba – de la Sucidava dobrogeană la Sucidava olteană.

- Ioan C. Opreș

Capidava – primul șantier major de conservare-restaurare și punere în valoare a unui monument antic dobrogean după 1990, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013/ Axa prioritară 5/ Domeniul major de intervenție 5.1.

Marți, 6 octombrie 2015
Sala 1 - „Preistorie”
Orele: 16.00 – 20.00

SECȚIA PREISTORIE

Moderatori: Cristian Schuster, Neculai Bolohan
Secretar: Cătălin Lazăr

- Raluca Kogălniceanu, Costel Haită
Piese din piatră șlefuită folosite ca inventar funerar în cimitirul Hamangia de la Cernavodă - Columbia D. Analiză tipologică și contextuală.
- Cătălin Lazăr, Ionela Crăciunescu, Mihai Florea
Considerații privind mormintele de subadultți din cimitirul eneolitic de la Sultana-Malu Roșu.
- Adelina Darie, Gheorghe Niculescu, Migdonia Georgescu, Cătălin Lazăr
Obiectele de metal din așezarea eneolitică de tip tell de la Sultana - Malu Roșu. Aspecte morfologice și context social.
- Roxana Sandu, Monica Mărgărit, Valentin Radu, Cătălin Lazăr
Mărgelile eneolitice din cadrul necropolei de la Sultana - Malu Roșu.
- Done Șerbănescu, Olguța Androne
Amenajarea spațiului așezării eponime a culturii Gumelnița. Observații preliminare.

Pauză de cafea

- Mirela Vernescu
Sutești-Popina, jud. Brăila. Campania 2015.
- Neculai Bolohan, Alexandru Gafincu
O depresiune geografică, un bazin hidrografic și descoperiri recente aparținând culturii Noua la est de Carpați.
- Sorin Cristian Ailincăi, Mihai Constantinescu, Adrian Bălășescu
Possible Early Iron Age Sanctuary at the Lower Danube. The Finds from Satu Nou – Valea lui Voicu (South-Eastern Romania).
- Costin Croitoru, Stănică Pandrea
Descoperiri arheologice preistorice de la Valea Mărului, jud. Galați.
- Cristian Schuster, Done Șerbănescu
Despre oglinzile din bronz din dava de la Radovanu, jud. Călărași.

Miercuri, 7 octombrie 2015
Sala 1 - „Preistorie”
Orele: 9.00 - 13.30

SECȚIA PREISTORIE

Moderator: Stănică Pandrea
Secretar: Valentina Voinea

- Adina Boroneanț, Clive Bonsall
Neoliticul timpuriu de la Porțile de Fier între tradiție și inovație.
- Vasile Opreș, Cristian Eduard Ștefan
Ceramica Boian-Spanțov descoperită la Vistireasa 3 (Nanov, jud. Teleorman). Studiu de caz.
- Cristian Eduard Ștefan
Vase miniaturale descoperite în așezarea Vinča – Turdaș de la Șoimuș-La Avicola (Ferma 2), jud. Hunedoara. Studiu de caz.
- Valentina Voinea
Reprezentări antropomorfe în cultura Hamangia.
- Vasile Opreș, Theodor Ignat, Cătălin Lazăr
Evoluția tehnologiei ceramicii de la eneoliticul timpuriu la eneoliticul mijlociu în situl de la Sultana-Malu Roșu.

Pauză de cafea

- Ignat Theodor Aurelian, Opreș Vasile, Lazăr Cătălin
Considerații privind producția ceramicii în cadrul fazelor A2 și B1 ale culturii Gumelnița. Un studiu de caz asupra așezării de tip tell de la Sultana-Malu Roșu.
- Stănică Pandrea
Ceramica Gumelnița A1 descoperită în tell-urile de la Lișcoteanca și Însurăței (Valea Călmățuiului, jud. Brăila).
- Monica Mărgărit, Adina Boroneanț, Clive Bonsall, Adrian Bălășescu
Oameni și animale în mezolitic - industria materiilor dure animale în așezarea de la Icoana (jud. Mehedinți).
- Mihaela Golea, Mala Stăvrescu-Bedivan, Cătălin Lazăr
*Considerații asupra utilizării speciei *Vitis vinifera* în perioada eneolitică din România.*

Marti, 6 octombrie 2015
Sala 2 - „Mircea cel Bătrân”
Orele: 16.00 – 20.00

SECȚIA GRECO - ROMANĂ

ARHEOLOGIE PREVENTIVĂ ȘI RESTITUIRI ISTORICE ÎN DOBROGEA

Moderator: Ioan C. Opreș
Secretar: Tiberiu Potârniche

- Ioan C. Opreș
Cercetări arheologice preventive la Capidava. Aprilie - octombrie 2015.
- Cătălin Dobrinescu, Tiberiu Potârniche, Vitalie Bodolică, Marius Lascu
Săpături preventive extra muros la Capidava în zona centrului de informare turistică – parcări - căi de acces și rețea de drumuri.
- Cătălin Dobrinescu, Vitalie Bodolică
Săpături preventive în zona portului antic de la Capidava.
- Mihai Duca, Radu Petcu
Săpături preventive intra muros în zona curtinelor A, B și C ale cetății de la Capidava.
- Tiberiu Potârniche, Marius Lascu
Săpături preventive intra muros în zona curtinei G a cetății de la Capidava.6.
- Alexandru Ratiu, Mihai Duca, Radu Bălănescu
Săpături preventive intra muros la turnul de poarta nr. 7, turnul belvedere din sectorul VI și turnul nr. 8.
- Irina Achim
Biserica paleocreștină de la Capidava. Campania 2015.
- Mihai Ionescu, Sorin Marcel Colesniuc
Cercetări arheologice preventive la Tomis.
- Cristina Alexandrescu, Alexandru Morintz
O excursiune arheologică la Axiopolis.
- Constantin Nicolae
Restituiri – cetatea de la Hârșova
- Gheorghe Papuc
Tropaeum Traiani. Note istoriografice.
- Carmen Bem
Din cer pe pământ. Fotografia aeriană document și martor.

Miercuri, 7 octombrie 2015
Sala 2 - „Mircea cel Bătrân”
Orele: 9.00 - 13.30

SECȚIA GRECO - ROMANĂ

Moderatori: Constantin C. Petolescu, Victor Cojocaru
Secretar: Irina Nastasi

- Natalia Mateevici, Mihaela Iacob, Dorel Paraschiv
Amfore elenistice descoperite în punctul Zimbru (Sălcioara, jud. Tulcea).
- Mircea Angelescu
Histria - cercetări recente privind zidul de incintă al acropolei în epoca elenistică.
- Mircea Dabîca
Histria. Sector Sud. Campaniile arheologice 2014-2015.
- Maria Bărbulescu, Livia Buzoianu
Observații privind populația teritoriului Tomisului în epocă romană timpurie în lumina documentelor epigrafice.
- Denisia Liuşnea
Observații privind portul Tomis în perioadă romană.
- Victor Cojocaru
Emitenți și beneficiari ai decretelor de proxenie în spațiul pontic.

Pauză de cafea

- Nelu Zugravu, Claudia Tărnăuceanu
Informații despre creștinismul dunărean într-un martirologiu irlandez.
- Pr. Ionuț Holubeanu
Noi interpretări privind rangul scaunului bisericesc de la Tomis în secolele al V-lea și al VI-lea.
- Viorica Rusu-Bolindeț
Produce ceramice cu reprezentări religioase descoperite în Sectorul Basilica extra muros de la Histria.
- Constantin Băjenaru
Basilica paleocreștină de la Ulmetum.
- Ioana Crețulescu, Lucian Mureșan
Evoluția practicii funerare romane în zona de contact între păgânism și creștinism la Dunărea de Jos. Aspecte juridice și iconografice.
- Vasilica Lungu
Histria, Iustinian și evreii.

Miercuri, 7 octombrie 2015
Sala 2 - „Mircea cel Bătrân”
Orele: 16.00 - 19.00

SECȚIA GRECO - ROMANĂ

Moderator: Mihail Zahariade
Secretar: Constantin Băjenaru

- Mihail Zahariade
Săpăturile arheologice din 2015 în Edificiul IV de la Halmyris.
- Ștefan Honcu, Lucian Munteanu
Cercetări arheologice în zona extra-murană a cetății Ibida.
- Mihaela Iacob, Dorel Paraschiv
Descoperiri arheologice de epocă romană la Războieni (com. Casimcea, jud. Tulcea).
- Adriana Panaite
Peisajul roman în Moesia Inferior - studiu de caz.
- Dan Elefterescu
Scurtă privire asupra ceramicii glazurate de la Durostorum (Ostrov - Ferma 4).

Pauză de cafea

- Ștefan Georgescu
Câteva considerații despre atelierul lui Amia(s).
- Cristina Alexandrescu, Cristina Georgescu
Restituiri grafice. Fragmente de statui romane din bronz de la Ilișua Bistrița Năsăud.
- Lavinia Grumeza
Noi morminte și noi ritualuri sarmatice descoperite la nord de Mureș (Autostrada Arad-Nădlac).
- Dragoș Lucian Gorgan, Neculai Bolohan, Florica Mățău, Ovidiu Popescu, Mitică Ciorpac
New perspectives from old samples: DNA analysis of human population from Eastern Romania.

Marți, 6 octombrie 2015
Sala 3 - „Tezaur. Colecția sticlă”
Orele: 16.00 – 20.00

SECȚIA MEDIEVALĂ

Moderator: Radu Ștefan Vergatti
Secretar: Cristina Talmațchi

- Bogdan Ciupercă
Două fibule digitate descoperite recent pe teritoriul județului Prahova.
- Radu Ștefan Vergatti
Ghiorghe Papuc și dezlegarea misterului catacombelor din orașul Tomis.
- Oana Damian, Mihai Vasile
Valul mare de pământ în contextul fortificațiilor liniare dobrogene.
- Stella Doncheva, Ivajlo Bunzelov (Bulgaria)
The preparation of crosses in Medieval Bulgaria in 10th century.
- Cristina Paraschiv-Talmațchi, Gabriel Custurea
Despre o posibilă epavă medievală din lacul Sinoe.
- Gh. Mănucu-Adameșteanu
Descoperiri arheologice și numismatice de pe teritoriul satului Enisala, comuna Sarichioi, jud. Tulcea (sec. IX-XIV).

Pauză de cafea

- Aurel Stănică
Cercetările arheologice preventive de la Isaccea - Noviodunum (TPF). Campania 2014.
- Eugen Nicolae
O plăcuță de bronz cu inscripție din secolul al XIV-lea descoperită la Costești, raionul Ialoveni, Republica Moldova.
- Anca Popescu
Dobrogea de nord în registre otomane din sec. al XVI-lea.
- Niculina Dinu
Comerțul cu ceramică otomană în spațiul românesc (sec. XV – XVIII).
- Valentina Voinea, Bartłomiej Szmoniewski (Polonia), Anca Popescu, Aurel Mototolea, Mihai Florea
Noi descoperiri de epocă otomană pe Valea Casimcei: Cheia – Pazoant.
- Cornelia Cărpuş, Leonid Cărpuş
Analiza unor sedimente din aşezarea Cheia – Pazoant II. Interpretări preliminare.

Marți, 6 octombrie 2015
Sala 4 - „Administrație”
Orele: 16.00 – 20.00

SECȚIA NUMISMATICĂ

Moderator: Emanuel Petac
Secretar: Dan Vasilescu

- Daniela Cristea-Stan, Bogdan Constantinescu, Daniele Ceccato (Italia), Gabriel Talmațchi

Considerații asupra aliajelor de tip bronz folosite la producerea vârfurilor de săgeți și a semnelor monetare găsite în Dobrogea.

- Gabriel Talmațchi

Câteva observații privind semnele monetare din coloniile apusene ale Pontului Euxin (sec. VI a.Chr.).

- Delia Moisil

Tezaurul de vârfuri de săgeți descoperit la Medgidia(?), jud. Constanța.

- Mihai Dima

Contribuții privind clasificarea monedelor histriene de argint din grupa a III-a.

- Aurel Vîlcu

Aurul monetizat la Dunărea de Jos la sfârșitul secolului IV a. Chr. și războaiele diadohilor.

Pauză de cafea

- Emanuel Petac, Gabriel Talmațchi

Considerații cu privire la un posibil tezaur elenistic: Lipnița, jud. Constanța.

- Theodor Isvoranu

Observații asupra circulației monetare la Tomis și Histria în contextul „războiului scitic”.

- Steluța Grămăticu

Monede celtice din colecția Maria și Dr. George Severeanu.

- Aurel Vîlcu, Alexandra Țârlea

Descoperiri monetare recente la Histria (sectorul ACS).

- Bogdan Constantinescu, Daniela Cristea-Stan, Aurora Petan, Eugen Iaroslavschi

Analiza compozițională a unor obiecte de bronz găsite în zona cetăților dacice din Munții Orăștiei.

Miercuri, 7 octombrie 2015
Sala 5 - Aula „Adrian Rădulescu”
Orele: 9.00 - 13.30

SECȚIA NUMISMATICĂ

Moderator: Silviu Purece
Secretar: Dan Vasilescu

- Adrian Popescu (Anglia)

Câteva observații în legătură cu monedele emise la Tomis în secolul I p.Chr.

- Silviu I. Purece

Evoluția tipologică a monedelor de tip Larissa – Apollo Amphipolis.

- Mihaela Iacob, Dorel Paraschiv

Descoperiri arheologice de epocă romană la Războieni (com. Casimcea, jud. Tulcea).

- Lucian Munteanu

Moneda romană în hinterlandul provinciilor Dacia și Moesia Inferior.

- Eugen Paraschiv

Sigilii de la Tomis aflate în colecția Muzeului Național de Istorie a României.

Pauză de cafea

- Gabriel Talmațchi, Laurențiu Cliante

Descoperiri monetare provenind dintr-un nou vicus aflat în teritoriul tomitan.

- Dan Vasilescu

Rarități numismatice descoperite la Ulmetum (Pantelimonu de Sus, jud. Constanța).

- Claudiu Munteanu

A doua parte a colecției numismatice dr. Friedrich Mauksch (Sebeș), donată Muzeului Național Brukenthal - prezentare generală.

- Radu Gabriel Dumitrescu

Un tezaur de monede bulgărești și sârbești descoperit la Lazu, jud. Dolj (sec. al XIV-lea p.Chr.)

Marți, 6 octombrie 2015
Sala 6 - „ Ovidiana”
Orele: 16.00- 20.00

SECȚIA MODERNĂ - CONTEMPORANĂ

Moderatori: Tahsin Gemil, Gheorghe Dumitrașcu
Secretar: Lavinia Dumitrașcu

- Gheorghe Radu Stănculescu
Marinarii englezi de pe HMS „Cockatrice” au adus, încă din 1865, „microbul” fotbalului la Gurile Dunării.
- Delia Cornea
Mărturii inedite despre începuturile muzeologiei dobrogene în ultimul sfert al sec. al XIX-lea.
- Tahsin Gemil
Titlu rezervat.
- Adrian Ilie
Primarii musulmani ai Medgidiei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.
- Paul Dominte
Studiu despre meseriașii din Constanța anilor 1900.
- Constantin Cheramidoglu
Constanța în vremea neutralității României (1914 - 1916).
- Oana Grigoruță
Instituția prizei maritime și instanțele de prize românești în contextul Primului Război Mondial.

Pauză de cafea

- Ion Bitoleanu
Acum un veac, un pelerin european erudit a vizitat Dobrogea.
- Iulian Boțoghina
Dobrogea sub ocupație în mărturiile prizonierilor români.
- Constantin Iordan
Dispute germano - bulgare privind destinul Dobrogei în timpul ocupației vremelnice (1916 - 1918).
- Nicoleta Ciachir
Problema dobrogeană (1916 - 1918) în istoriografia bulgară.

- Luminița Giurgiu

Noi informații despre fortificarea Dobrogei și a frontierei de est în concepția Marelui Stat Major (1939).

- Nicoleta (Grigore) Paraschiv

Repere arhivistice privind starea de spirit a românilor supuși schimbului de populație ca urmare a semnării Tratatului de la Craiova din 7 septembrie 1940.

- Florin C. Stan

Situația Cadrilaterului la un an de la anexarea de către statul bulgar, în lumina unor documente ale Serviciului Special de Informații (1941).

Miercuri, 7 octombrie 2015
Sala 6 - „ Ovidiana”
Orele: 9.00 - 13.30

SECȚIA MODERNĂ - CONTEMPORANĂ

Moderatori: Valentin Ciorbea, Florian Bichir
Secretar: Virgil Coman

- Virgil Coman
Situația germanilor dobrogeni reîntorși în Dobrogea din Germania (1944 - 1947).
- Teodora Giurgiu
Concepția anglo-americană cu privire la executarea debarcărilor de desant maritim și influența lor asupra apărării litoralului românesc al Mării Negre (1957).
- Valentin Ciorbea
Considerații istorice privind realizarea unei inspecții speciale pentru definitivat în învățământul gimnazial (21 - 22 mai 1962).
- Claudia Ilie
Evoluția demografică a Dobrogei central-sudice în perioada 1909 - 2011.
- Gheorghe Dumitrașcu
Mișcarea muncitorească - formă de afirmare economică, socială și politică a clasei muncitoare / cu specială privire la Dobrogea și la ilustrarea ei muzeistică.
- Corina Apostoleanu
„Dobrogea literară” - 80 de ani de la apariție.
- Mariana Păvăloiu, Gabriel Moise
Statul Major al Forțelor Navale - la 55 de ani - reper în istoria Dobrogei moderne.

Pauză de cafea

- Andreea Atanasiu-Croitoru
Între simțul datoriei și oprobiul public: moartea locotenentului Ioan Nițulescu
- Mădălina Ciocoiu
Documente din arhiva Institutului de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea despre viața și activitatea lui Eugeniu Botez (Jean Bart).
- Lavinia Dumitrașcu
Corespondență privată a familiei avocatului și parlamentarului constănțean George Dobias, între 1893 - 1957.

- Marian Moșneagu

Comandorul Triandafil Mihuțu, comisar maritim și comandant militar de port la Constanța, Bender și Brăila.

- Florian Bichir

Constantin (Bibi) Costăchescu, comandantul de legendă al submarinelor românești.

- Robert Stănciugel

Ambasadorul Vasile (Basil) Stoica – simbol al slujirii necondiționate a Neamului Românesc.

- Răzvan Victor Pantelimon

Constantin Scarlat pionier al arheologiei subacvatice la Marea Neagră.

- Andrei Șiperco

Câteva amintiri ale Elisabetei Luca, soția lui Vasile Luca.

Miercuri, 7 octombrie 2015
Sala 6 - „ Ovidiana”
Orele: 16.00 - 19.00

SECȚIA MODERNĂ - CONTEMPORANĂ

Moderatori: Liviu Brătescu, Sorin Cristescu
Secretar: Delia Cornea

- Tănase Bujduveanu
Mărturii ale edificiilor și construcțiilor franceze în Constanța (secolele al XIX-lea – al XX-lea).
- Mioara Ioniță
Victor G. Stephănescu și realizările sale la Marea Neagră.
- Radu Cornescu
Modernismul interbelic românesc în zona litorală.
- Vlad Mitric Ciupe
Constanța - soarta unor arhitecți în perioada comunistă.
- Ligia Dima
Tulcea – oraș turistic între istorie și modernitate.
- Iuliana Stavarachi
Mahalaua - din Imperiul Otoman în Țările Române. Perspectiva istoriografică.
- Iulia Dominte
Studiu asupra evoluției Bucureștiului din perspectivă administrativă, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Pauză de cafea

- Liviu Brătescu
Perspectivile teoretice și legislative asupra politicii economice a României (1876 - 1888).
- Sorin Cristescu
Ultimele 67 de zile din viața regelui Carol I în lumina telegramelor diplomatice austro-ungare: 4 august - 10 octombrie 1914.
- Daniel Citirigă
Diplomația Coroanei: vizita regelui Carol al II-lea al României în Polonia (1937).
- Laura Stancu
Noi surse documentare din arhiva C.N.S.A.S.: Fondul F.C.X.
- Silviu Moldovan
Percepții ale patrimoniului național în perioada postbelică.

- Alexandru Porțeanu
În întâmpinarea centenarului Marii Uniri (2018-2020).
- Răzvan Mitu
Raporturi interreligioase în Bulgaria postcomunistă.